

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/126/2020
Identifikačné číslo spisu:	1314214500
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1314214500.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu : Ing. A. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. F. XXXX/XX, N., zastúpený: AK Šranko s.r.o., IČO: 50 485 601, so sídlom Mostná 29, 949 01 Nitra, proti žalovanej: Ing. P. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, C., zastúpená: AK H.I.F., spol. s r. o., IČO: 47 235 209, so sídlom Radvanská 1, 811 01 Bratislava, v konaní o zaplatenie 10.000,- eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k 7Co/93/2017-221 zo dňa 11. decembra 2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobcovi priznáva proti žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave („odvolací súd“) zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava, č.k.7C/183/2014-167 zo dňa 12.10.2016 („súd prvej inštancie“) tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 10.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne od 21.01.2014 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Právnym titulom bol verejný príslub žalovanej urobený podľa § 850 Občianskeho zákonníka.

2. Odvolací súd z audiovizuálnych nahrávok zistil, že nepoznateľná osoba ženského pohlavia označená ako rodinný príslušník JUDr. Q. X. uviedla v súvislosti s pátraním po JUDr. Q. X. vyhlásenie: „Chceli by sme poskytnúť odmenu tomu, kto nám poskytne hodnoverné informácie, kde sa nachádzal alebo čo robil alebo videl jeho auto, 10 000 eur.“ V zmysle audiovizuálnych nahrávok predmetné vyhlásenie bolo odvysielané televíziou JOJ. V jednej z nahrávok po vyhlásení odmeny nasledovala výzva, aby informácie

boli poskytnuté polícii na čísle 158. Zároveň v jednej z nahrávok bolo uverejnený počas reportáže text so znením „Odmena 10 000 eur, ktorú ponúkla rodina nezvestného advokáta za akékoľvek informácie stále platí. Informácie môžete poskytnúť aj polícii“. Obsah audiovizuálnych nahrávok nebol žalovanou spochybňovaný. Z vykonaného dokazovania tak odvolací súd mal za preukázané tvrdenie žalobcu, že dňa 27.06.2011 o 8.05 hod. telefonoval na linku Mestskej polície Vráble a poskytol informáciu náčelníkovi Mestskej polície Vráble p. R., že na sídlisku F. na parkovisku pri bytovke XXXX je odparkované vozidlo C. X6 s EČV: BA XXX V.. Náčelník Mestskej polície následne dňa 27.06.2011 o 08.09 hod. telefonoval hliadke Mestskej polície v zložení Q. E. a Z. M., ktorý predmetné motorové vozidlo išli na sídlisko F. na parkovisko pri bytovke XXXX ohliadnuť. Následne lustráciou bolo zistené, že na vozidlo je vyhlásené pátranie. V konaní bolo nesporným, že skutočne išlo o vozidlo JUDr. Q. X., po ktorom sa pátralo v súvislosti so zmiznutím JUDr. Q. X. a je zrejmé, že išlo o motorové vozidlo, o ktorého poskytnutie informácií žiadala žalovaná vo verejnom prísluže.

3. Proti rozsudku dovolacieho súdu podala žalovaná v zastúpení advokátom včas dovolanie, s odôvodnením, že rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co/93/2017 záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p“). Nesprávne právne posúdenie veci podľa žalovanej spočívalo v tom, že :

a) súd druhej inštancie vzal pri svojom rozhodovaní do úvahy predložené dôkazné prostriedky - Úradné záznamy Mestskej polície Vráble (čl. 15 - čl. 16), a to z dôvodu, že za dôkaz v civilnom procese môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov

b) nesprávne právne posúdenie vyhlásenia vyplývajúceho z audiovizuálnej nahrávky č.l. 141 ako verejný príslub

c) vedomé splnenie podmienok verejného príslubu zo strany žalobcu

4. Dovolateľka namietala, že z úradného záznamu Mestskej polície Vráble č. XX/XXXX/MSP/X vyplýva, že žalobca ohlásil hľadané vozidlo dňa 27.6.2011 o 8.05 hodine. Konečne žalobca oznámil žalovanej, že podľa jeho názoru splnil podmienky verejného príslubu až 5.3.2012 t.j. viac ako 8 mesiacov po tvrdenom ohlásení. Navyše skutočnosť ohlásenia hľadaného vozidla zo strany žalobcu nevyplýva zo žiadneho trestného spisu, ktorý bol pripojený v tejto veci. Podotýka, že súčinnosť žalobcu v trestných konaniach, ktoré súviseli s touto vecou vyplýva z tvrdenia svedka žalobcu p. R. (bod 17 str. 6 odôvodnenia napadnutého rozsudku).Z vyššie uvedeného má odôvodnenú pochybnosť o vzniku úradného záznamu Mestskej polície Vráble č. XX/XXXX/MSP/X (ohlásenie hľadaného vozidla žalobcom) v čase, ktorý je na ňom uvedený a skôr je možné predpokladať jeho vznik v čase, v ktorom sa žalobca dozvedel o existencii verejného príslubu.

5. Ďalej vzniesla námietky k právnomu posúdeniu vyhlásenia vyplývajúceho z audiovizuálnej nahrávky č.l. 141 ako verejný príslub. Verejný príslub v zmysle ust. § 850 a nadväzujúce zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, je jednostranný právny úkon. Následne právny vzťah vzniká po splnení podmienok uverejnených vo verejnom príslube, keď osoba, ktorá tieto podmienky splnila, má nárok na sľúbenú odmenu. Keďže je verejný príslub právnym úkonom, musí spĺňať všeobecné náležitosti právneho úkonu podľa § 37 OZ. Medzi všeobecné náležitosti právneho úkonu patrí sloboda, vážnosť, určitosť a zrozumiteľnosť. Splnenie týchto podmienok je rozhodné pre vznik právneho úkonu a ich splnenia sa posudzuje v čase kedy bol právny úkon prejavovaný. V čase vzniku tohto právneho úkonu nebolo vôbec zrejmé kto tento úkon realizoval. Skutočnosť, že to bola žalovaná z audiovizuálneho záznamu vôbec nevyplýva. Teda v čase prejavenej vôle nebolo vôbec zrejmé o koho prejav vôle sa jedná. Z uvedeného dôvodu nemožno hovoriť o určitosti právneho úkonu, keď objektívne nebolo zistiteľné o prejav vôle, ktorého subjektu sa jedná. Táto vada vedie k posúdeniu daného prejavu vôle ako zdanlivému právnomu úkonu t.j. non negotium, ktorý nevyvoláva žiadne právne následky.

6. Predmetom verejného príslubu bolo ale poskytnutie informácií o aute a o osobe. Žalovaná neuviedla o aké auto má ísť a táto skutočnosť vyplynula len z informácií televízie, čo tiež vedie k neurčitosti právneho úkonu. Teda predmetom verejného príslubu nebolo auto, ako uviedol žalobca v úradnom zázname. Skutočnosť, že žalobca v rozhodnom čase nevedel o verejnom príslube vyplýva aj z rozporuplnosti jeho výpovedí keď raz uviedol, že auto videl deň predtým, následne videl reportáž ráno po 6.00 hodine, údajne ju ohlásil až o 8.05 hodine a žalovanej sa ozval až po viac ako 8 mesiacoch.

7. Na záver dovolateľka zosumarizovala dôvody dovolania tak, že

- nevznikol vôbec právny úkon, ktorý by obsahoval ustanovenie o odmene a podmienkach verejného prísľubu, a to z dôvodu, že v čase prejavu nebolo možné identifikovať osobu, ktorá uskutočnila prejav vôle

- medzi podmienky verejného prísľubu nepatrilo ohlásenie rozhodných skutočností polícii - táto skutočnosť vyplýva len zo sprievodných informácií, ktoré ale nepochádzajú od žalovanej.

- žalobca nepreukázal, že v čase údajného splnenia podmienok verejného prísľubu vôbec vedel o jeho vzniku a podmienkach.

8. Dovolaťka navrhovala, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne a priznal jej súčasne náhradu trov dovolacieho konania. Súčasne navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Dôvody hodné osobitého zreteľa vzhľadom na skutočnosť, že je momentálne nezamestnaná a ani jej doterajší príjem v minimálnej výške nepostačuje na úhradu žalovanej sumy.

9. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 22.05.2020 navrhoval, aby dovolací súd dovolanie v súlade s § 447, písm. a),c),d),f) CSP odmietol a žalovanú zaviazal na náhradu trov dovolacieho konania. Uviedol, že dovolanie bolo podané oneskorene

dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné

dovolanie nie je odôvodnené dovolacími dôvodmi, keďže nešpecifikuje zásadnú právnu otázku, ktorá v dovolacom konaní nebola dosiaľ vyriešená a zároveň nie sú dovolacie dôvody vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP, keďže žalovaná vytýka nesprávne skutkové zistenia a nie nesprávne právne posúdenie veci

10. Ak by dovolací súd nevzhliadol ani jeden z dôvodov odmietnutia dovolania, v nadväznosti na argumentáciu uvedenú v bodoch 3. a 5. tohto vyjadrenia má žalobca za to, že

- verejný prísľub vyhlásený žalovanou je platným právnym úkonom, ktorý obsahuje všetky podstatné náležitosti vyžadované zodpovedajúcou právnou úpravou,

- žalobca splnil podmienky verejného prísľubu

- právne posúdenie danej veci odvolacím súdom je správne, vychádza z platnej právnej úpravy a z rozhodovacej praxe súdov SR, ako aj ESR, v tomto prípade žalobca navrhol, aby dovolací súd dovolanie podľa § 448 CSP ako nedôvodné zamietol a žalovanú zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania a právneho zastupovania v dovolacom konaní.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dovolanie odmietol podľa § 447, písm. f) CSP, pretože nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a súčasne dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

12. Preskúmaním spisu dovolací súd zistil, že dovolanie žalovanej bolo podané včas. Napadnutý rozsudok krajského súdu bol právnomu zástupcovi žalovanej doručený dňa 15.01.2020. Posledný deň dovolacej lehoty pripadol na deň pracovného pokoja (nedeľa 15.03.2020), z tohto dôvodu sa koniec lehoty posunul v zmysle § 121 ods. 4 CSP na nasledujúci pracovný deň. Právny zástupca žalovanej podal dovolanie včas. Tvrdenie právneho zástupcu žalobcu o oneskorenom podaní je nesprávne pretože pri počítaní lehôt opomenul aplikovať ustanovenie § 121 ods.4 CSP.

13. Dovolací súd sa stotožnil s tvrdením právneho zástupcu žalobcu, vo vyjadrení k dovolaniu že dovolanie nie je odôvodnené dovolacími relevantnými dôvodmi, keďže nešpecifikuje zásadnú právnu otázku, ktorá v dovolacom konaní nebola dosiaľ vyriešená a zároveň nie sú dovolacie dôvody vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP. Dovolací súd konštatuje, že zo skutkového stavu tak ako ho ustálil dokazovaním odvolací súd vyplýva záver, že žalobca podmienky verejného prísľubu splnil.

14. Podľa § 850 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka verejným prisľubom sa zaväzuje ten, kto verejne vyhlási, že zaplatí odmenu alebo poskytne iné plnenie jednému alebo niekoľkým z bližšie neobmedzeného počtu osôb, ktoré splnia podmienky určené vo verejnom prisľube.

15. Závažnosť verejného prisľubu si musí uvedomovať osoba, ktorá tento prisľub dáva. Prejav vôle žalovanej „Chceli by sme poskytnúť odmenu tomu, kto nám poskytne hodnoverné informácie, kde sa nachádzal alebo čo robil alebo videl jeho auto, 10 000 eur“, ktorý bol odvysielaný v rámci vysielania TV JOJ vyžaduje prípravu takéhoto príspevku do televízneho vysielania. Osoba, ktorá verejný prisľub dáva má dostatočný čas zvážiť právne následky verejného prisľubu. Verejný prisľub je podstatne neodvolateľnou ponukou (ofertou) spôsobujúcou vznik záväzku. Právna úprava v platnom a účinnom občianskom zákonníku vychádza z toho, že verejný prisľub ako väčšina právnych úkonov sa vyhodnocuje podľa svojho obsahu a nemusí obsahovať výslovný prejav vôle slovným spojením "verejný prisľub" o ktorej skutočnosti možno uvažovať iba de lege ferenda za účelom zvýšenia právnej istoty adresátov verejného prisľubu i osôb dávajúcich verejný prisľub.

16. Verejným prisľubom spravidla súkromná osoba mobilizuje neurčitý počet adresátov (napr. obyvateľov) k určitej aktivite za ktorú ponúka protihodnotu, ktorú stanovila vlastnou úvahou. V súdenom prípade nemožno vidieť nepomer plnení, keďže žalobca napomohol objasniť trestný čin a identifikoval miesto na ktorom sa našlo hľadané motorové vozidlo, ktoré samo predstavuje majetkovú hodnotu.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd odmietol dovolanie v zmysle § 447 písm. f) CSP.

18. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020).

20. Obiter dictum. Pre vznik nároku na plnenie z verejného prisľubu v zmysle § 850 OZ nie je rozhodné, či osoba, splnila podmienky verejného prisľubu vedomo a či si v čase splnenia podmienok uvedomovala, že jej vznikol nárok na plnenie z verejného prisľubu. Splnenie podmienok verejného prisľubu má objektívny charakter a musí nastať po vyhlásení verejného prisľubu.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.